

PHONG TRÀO PHÁ ẤP CHIẾN LƯỢC KIỂU MẪU BẾN TƯỢNG CỦA QUÂN VÀ DÂN HUYỆN BẾN CÁT TỈNH BÌNH DƯƠNG

HUỲNH THỊ LIÊM*

Trong tiến trình xâm lược nước ta, Mỹ đã đưa ra nhiều chiến lược nhằm bình định miền Nam trong thời gian ngắn nhất. Đến năm 1962, chiến lược “chiến tranh đặc biệt” của Mỹ – ngụy được tiếp tục thực hiện với quy mô lớn. Chúng dồn dân lập ấp chiến lược, nhằm mục đích giành dân, ly gián giữa nhân dân và cách mạng, hồng tiêu diệt cách mạng, để biến nước ta thành thuộc địa kiểu mới của Mỹ. Từ năm 1962, địch đã triển khai kế hoạch “ấp chiến lược” trên toàn tỉnh Phước Long, từ thị xã, thị trấn đến đồn điền nông thôn và trong các buôn sóc của đồng bào người dân tộc thiểu số. Trước hành động trấn áp của địch, nhân dân Bến Tượng kết hợp với toàn chiến trường Đông Nam Bộ chống địch càn quét, chống địch lập ấp chiến lược diễn ra sôi nổi và mạnh mẽ dưới sự lãnh đạo của cách mạng.

Ngày 3/2/1962, Diệm thành lập ủy ban liên bộ về ấp chiến lược, gồm các tướng lĩnh chính khách cao cấp trong chính quyền ngụy. Ủy ban trực tiếp phụ trách xây dựng hàng loạt các ấp chiến lược ở nông thôn theo kế hoạch “bình định châu thổ”. Tháng 8. 1962, chương trình ấp chiến lược được Diệm nâng lên thành “quốc sách”. Kế hoạch “ấp chiến lược” được thực hiện thí điểm đầu tiên ở Bến Cát (Bình Dương) với chiến dịch (mặt trời mọc 3/ 1962).

Bến Cát là một quận có diện tích rộng nhất trong 5 quận thuộc tỉnh Bình Dương. Rừng chiếm hết 5/10 diện tích ở phía Bắc và Tây Nam, cao su chiếm 3/10 diện tích, phần còn lại là ruộng, vườn dọc theo rạch Thị Tính và phía đông sông Sài Gòn. Giáp với 2 tỉnh Bình Long và Phước Thành, quận Bến Cát với khu rừng Long Nguyên và rừng cấp “1, 2, 3” là nơi trung chuyển từ “chiến khu Đ” sang chiến khu “Dương Minh Châu”.

Theo tờ trình tổng thống Việt Nam Cộng Hoà ngày 10.4.1962, thì chiến dịch “mặt trời mọc” qui dân lập ấp ở Bến Cát đã khởi diễn lúc 7giờ 30 sáng ngày 22.3.1962. Địa điểm đầu tiên được chọn ở quận Bến Cát là Ấp Bến Tượng thuộc xã Lai Uyên. Mục tiêu đầu tiên là gom dân dọc theo các suối Ba Thê, suối Bài Chùa, suối Ông Tê, suối Ông Khương, suối Bông Trang, suối Bến Tượng, suối Khoai. Thực hiện cuộc gom dân có 4 đoàn cán bộ, 141 người. Trung đoàn 8 ngụy làm nhiệm vụ hỗ

* NCS, Trường Cao đẳng sư phạm Bình Dương.

trợ cuộc gom dân này. Công tác gom dân hoàn tất trong ngày 26/3/1962. Dân số trong ấp là 968 người gồm 201 gia đình, trong đó có 100 gia đình nông nghiệp, 63 là lâm nghiệp và chăn nuôi còn lại là công nhân đồn điền cao su. Lực lượng bảo vệ ấp gồm 2 đại đội bảo an, 1 phân đội thiết giáp. Ngoài ra có 80 nam nữ công chức, 1 bác sĩ, 8 điều dưỡng viên, 6 xe ủi, 4 xe chứa nước, 82 xe bò, 50 phu công chánh phục vụ việc gom dân.

Ngay sau khi hình thành ấp Bến Tượng, địch thành lập 5 trại tạm trú di dân. Bố trí làm 5 nhóm phục vụ: bảo an lo tổ chức việc an ninh, y tế lập trại cứu thương, dinh điền lo ủi đất làm nền nhà, điền địa thì đo đất phân lô, công chánh lo chở nước, đào giếng, cung cấp xe vận tải.v.v... Mỗi người dân được cấp phát 600 gam gạo, kèm theo cá khô, nước mắm và muối. Mỗi gia đình được cung cấp một bộ nông cụ gồm: rựa, cưa, cuốc, xẻng.v.v...

Tiếp sau giai đoạn định cư di dân, dự định ngày 15/4/1962, ấp Bến Tượng sẽ hoàn tất việc triển khai tổ chức đời sống, chính trị, phòng thủ. Song song với ấp Bến Tượng, chúng còn tiến hành qui dân lập ấp ở Bến Đồng Sổ và Bàu Bàng. Kế hoạch này nằm trong phạm vi chiến dịch xây dựng nông thôn do tổng thống chỉ thị và nhất quyết phải làm cho bằng được.

Phong trào đấu tranh chống phá ấp chiến lược Bến Tượng

Dưới sự lãnh đạo của Khu ủy, nhân dân ở ấp chiến lược Hóa Nhứt (xã Tân Phước Khánh, quận Châu Thành, tỉnh Bình Dương) đã phá banh ấp và một số ấp chiến lược khác, khu ủy miền Đông Nam Bộ đã đánh giá đúng thế và lực giữa ta và địch, kiên quyết, táo bạo xốc tới, dám đánh, quyết đánh địch giành thắng lợi cuối cùng.

Khu ủy đề ra chủ trương cho việc xúc tiến phong trào chống phá ấp chiến lược miền Đông Nam Bộ. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, toàn quân, toàn dân quyết tâm phá kỳ được ấp chiến lược để chuyển thế cách mạng tiến công. Mỗi cán bộ, đảng viên, chiến sĩ phải xác định vì dân, vì Đảng mà phục vụ, phải chấp nhận khó khăn gian khổ hy sinh, chỉ biết bằng sức mạnh tổng hợp, bằng 3 mũi giáp công sắc bén.

Đánh phải có điểm, có diện, các tỉnh phải chọn điểm thuận lợi, chắc thắng để làm tiền đề phá rã, phá mảng ấp chiến lược. Khu ủy chọn ấp chiến lược điển hình Bến Tượng làm điểm, quyết giành thắng lợi để tác động chung cho toàn khu.

Phương châm đánh địch của ta là: vây, lấn, tấn, xây. Trong đó xây là khâu quan trọng. Đánh từ thấp đến cao, làm lỏng, làm rã, tiêu diệt bộ máy kìm kẹp của địch, làm cho địch không thể kìm kẹp được tạo thế tạo lực cho quần chúng nổi dậy đổi đời, phải biết đánh bồi, đánh nhồi, đánh liên tục, trên cơ sở nắm, phân tích tình

hình của ta, của địch cụ thể, không nóng vội, cũng không chần chừ, mưu trí, kịp thì tạo thời cơ, chớp thời cơ đưa cách mạng quần chúng tiến công giành thắng lợi.

Đầu tháng 5/1964, đồng chí Huỳnh Chí Mạnh, Bí thư Khu ủy giao trách nhiệm cho đồng chí Nguyễn Bá Viên từ Bàu Sấm (chiến khu Đ) cùng với đồng chí Dũng (cận vệ) về Bến Tượng để lãnh đạo phá ấp chiến lược.

Chấp hành chỉ thị của Khu ủy, đồng chí Viên đến huyện ủy Bến Cát cùng đồng chí bí thư huyện ủy (đ/c Ba Tiến) đến căn cứ Long Nguyên để phổ biến nghị quyết cho tỉnh ủy Bình Dương về phá ấp chiến lược Bến Tượng. Tỉnh ủy Bình Dương và huyện ủy Bến Cát nhất trí với chủ trương trên và hạ quyết tâm sẽ phá banh ấp và giành thắng lợi.

Thành phần Ban chỉ đạo phá ấp Bến Tượng gồm:

- Trưởng ban chỉ đạo: Đ/c Đờn, phó Bí thư huyện ủy
- Phó ban: Đ/c. Mười Niên, cán bộ chỉ đạo khu
- Ủy viên: Đ/c. Sáu Tân huyện ủy viên Tuyên huấn
Đ/c. Sáu Dệt, Bí thư xã Mỹ Phước
Đ/c. Sáu Hạnh, Bí thư xã Chánh Phú Hoà
Đ/c. Ba Khương, Bí thư xã Lai Hưng
Đ/c. Năm Bỏ huyện ủy viên, huyện đội phó.

Sau khi thành lập, Ban chỉ đạo đã vạch kế hoạch phá ấp chiến lược. Huyện đội đã tổ chức học tập nghị quyết của khu, tỉnh, huyện ủy và giao về nhiệm vụ chiến đấu phá ấp chiến lược Bến Tượng cho đại đội C61. Các bí thư chỉ bộ: Chánh Phú Hoà, Mỹ Phước, Lai Hưng tổ chức học tập cho đảng viên, du kích và giao nhiệm vụ đánh phá ấp chiến lược Bến Tượng, xây dựng tư tưởng tiến công, tự lực tự cường, chống trông chờ ỷ lại. Phải nêu cao tác phong sâu sát, nhạy bén, cụ thể. Vận dụng phương pháp đánh từ thấp đến cao, mưu trí, sáng tạo, linh hoạt, tạo và chớp thời cơ.

Ban chỉ đạo đã đi vào dân, bám dân, tuyên truyền, phát động căm thù chống âm mưu thâm độc của bọn ngụy. Tích cực đi sâu đi sát, nghiên cứu khai thác khả năng của quần chúng, phát huy sức mạnh tổng hợp tại chỗ đánh địch làm cho chúng không chống đỡ nổi. Tổ chức tiếp xúc thường xuyên dân ở trong ấp, giáo dục, tổ chức, trang bị vũ khí trong dân.

- Ta rải truyền đơn đòi dân sinh, dân chủ, đòi tự do đi về xóm cũ sản xuất, đòi gạo, đòi thuốc, đòi đi sớm về tối, đi khỏi thừa về khỏi tình.

- Đánh cấp vũ khí của địch trang bị cho ta, gây tiếng nổ bên trong làm cho tình hình bất ổn: địch mất ăn, mất ngủ, nơm nớp lo sợ lực lượng vũ trang ta tấn công, buộc bọn ác ôn phải xuống giọng, nâng uy thế của quần chúng lên nghi binh để che dấu lực lượng bên ngoài, hợp đồng đánh địch hoặc tự động diệt ác.

- Nắm tình hình kịp thời báo cáo cho ta để chớp thời cơ đánh địch bằng 3 mũi giáp công tại chỗ hoặc kết hợp với bên ngoài.

- Bằng mọi cách tiếp tế lương thực, thuốc men cho bên ngoài.

- Bung ra sản xuất, chuẩn bị mọi mặt cho bước trở về xóm cũ.

- Đề cao tinh thần đoàn kết đấu tranh, giữ bí mật, tương trợ nhau khi đau bệnh, ma chay, sinh đẻ, cùng giúp đỡ lẫn nhau trong sản xuất (vận đống công).

Một yêu cầu cấp thiết là mỗi cán bộ, đảng viên, chiến sĩ phải đóng vai trò trong quần chúng, chọn người tốt xây dựng thành nòng cốt, thành tự vệ mật, thành cán bộ binh vận, thành cơ sở nội tuyến hoặc cảm tình với cách mạng. Quá trình đấu tranh có đảng viên, đoàn viên, có cán bộ quần chúng, có ban chỉ đạo tại chỗ.

Mạnh bên trong kết hợp mạnh bên ngoài, giương cao ngọn cờ hiệu triệu, hình thành thế nhân dân du kích chiến tranh để đánh địch bằng các loại vũ khí thô sơ: hàng rào chiến đấu, cạm bẫy, ô, ụ chiến đấu, giao thông hào, có hầm bí mật, hào chống tăng, chống phi pháo, có nơi tương đối an toàn cứu chữa cho thương binh. Đánh cho được bọn bung ra như: bảo an, chủ lực, do thám, gián điệp.

Vào trung tuần tháng 8/1964, ta phát động quần chúng căm thù bọn tay sai của địch, tấn công làm rã bộ máy kìm kẹp, nâng uy thế quần chúng nhân dân lên một bước.

- Mở toà án nhân dân xét xử tên Vĩnh (trưởng ấp), đồng thời khôn khéo sử dụng địch đánh địch.

- Phá kìm phải đi đôi với bung dân, chống khủng bố, chống tái lập bộ máy kìm kẹp, đòi dân sinh dân chủ.

- Xây dựng, phát triển lực lượng tổng hợp 3 mũi giáp công tại chỗ.

- Bằng lực lượng tổng hợp đánh bồi, đánh nhồi, đánh liên tục vào lực lượng kìm kẹp và bảo an gây tổn thất cho địch. Bảo tồn được lực lượng ta, thế phong trào được nâng lên, dân về xóm cũ, còn một số ở lại. Thế kìm kẹp của địch bắt đầu lỏng và rã. Cơ sở bên trong đã tăng về chất, có kinh nghiệm, quần chúng nhân dân được tập dượt.

Đến đầu tháng 9/1964, nguy cơ sụp đổ của áp chiến lược điển hình "Bến Tượng" đã đến mức báo động. Mácnamara, Bộ trưởng quốc phòng Mỹ là cha đẻ của

ấp chiến lược này, thiếu tướng Năm Thành Cao cùng với bè lũ tay sai Phạm Ngọc An tỉnh trưởng, Hồ Văn Hùng quận trưởng là những người trực tiếp đứng ra xây dựng ấp đã vô cùng phần nộ, lập tức đáp máy bay trực thăng xuống tận nơi, ra oai hùng giữ lại thế kìm kẹp, chống nguy cơ sụp đổ. Chúng khủng bố, bắt ép số tề còn lại phải tiếp tục làm việc, đồng thời tìm phong trào quần chúng xuống, tổ chức hành quân đánh vào căn cứ lỏm của ta. Dịch bắt đầu khôi phục hoạt động mạnh trở lại, sử dụng lực lượng bảo an, chủ lực, liên gia trưởng, trưởng ấp làm khó dễ gia đình cán bộ, chiến sĩ và những người chúng tình nghi có quan hệ với ta.

Trước tình hình đó, ta chuyển hình thức đấu tranh lúc này là kết hợp rải truyền đơn tuyên truyền cùng tổ chức đấu tranh hợp pháp, gặp mặt tỉnh trưởng để đòi cơm áo, gạo tiền...

Trước thế tấn công dồn dập của ta, một số liên gia, trưởng ấp vội vàng trốn đi nơi khác, số còn lại đang lo sợ. Đồng bào tiếp tục hù dọa gây tác động số tề còn ở lại là: "cách mạng nhanh và bảo bà con tôi ra nói lại cho các anh biết rất hoan nghênh số người đã trốn đi nơi khác", chính việc làm đó là sự góp phần phá ấp chiến lược này.

Qua lần đấu tranh này hệ thống kìm kẹp của địch cơ bản đã tan rã, tề xã, công dân vụ cũng lo sợ, không dám ngủ đêm trong ấp chiến lược, hạn chế hoạt động. Quần chúng nhân dân trong ấp chiến lược đã đứng dậy tấn công địch, về xóm cũ làm ăn.

Như vậy, về cơ bản ta đã giành được thắng lợi, đây là thời cơ đưa phong trào lên mạnh hơn. Khoảng giữa tháng 9/1964, để chống lại nguy cơ sụp đổ ấp chiến lược kiểu mẫu Bến Tượng, quân địch sẽ tìm cách đối phó điên cuồng, tập trung mũi nhọn đánh đồng bào đấu tranh đòi trở về xóm cũ. Do vậy, ta phải chủ động vạch kế hoạch đối phó cụ thể:

Tổ chức sản xuất và chiến đấu. Thực hiện đánh địch bằng 3 mũi giáp công và có thể liên hoàn hỗ trợ nhau tạo thành thế bao vây tấn công địch. Giặc đến thì đánh, giặc về thì sản xuất, phải giữ thế hợp pháp của dân trên đồng ruộng và nơi ăn chỗ ở.

+ Trong ấp chiến lược:

Quyết tâm diệt cho được những tên ác ôn.

Tranh thủ vận động lôi kéo binh sĩ.

Lực lượng vũ trang bên ngoài sẵn sàng hỗ trợ tấn công vào trong ấp.

Sau khi kiểm tra mọi mặt chuẩn bị, Ban chỉ đạo phát động quần chúng nổi dậy:

- Sử dụng một số tù binh bị thương được ta chăm sóc tương đối phục hồi sức khoẻ lại trong ấp để tuyên truyền cho cách mạng.

- Dùng tín hiệu: Khi nghe một loạt súng tiểu liên nổ cùng với ngọn lửa đốt nhà bốc lên, quần chúng cùng nhau kéo đến thị trấn Bến Cát bao vây nhà quận trưởng Nguyễn Văn Hùng và nêu khẩu hiệu “chánh phủ đốt nhà dân, phải cất nhà cho dân liền”, “chánh phủ phải cấp gạo, quần áo, nồi niêu vì bị cháy hết rồi...” v.v...

Bọn tay sai xua đuổi, càng xô ra thì quần chúng càng tràn tới dinh của quận trưởng. Cuộc đấu tranh giành được thắng lợi, tên quận trưởng phải chấp nhận ý kiến kêu cứu của quần chúng. Tiếp đến là hàng trăm xe bò, xe trâu rầm rộ kéo vào ấp để kéo tôn, cây trở về làng cũ và sau đó cuộc đấu tranh chuyển thành cuộc biểu tình, khiến địch bó tay, không dám làm khó dễ. Ta phát động quần chúng nhanh chóng sơ tán người già, trẻ em, phụ nữ, tài sản chuyển về quê cũ hoặc nơi nào thuận lợi. Nhanh chóng cất nhà lên để có chỗ ở, có hầm trú ẩn cho người và gia súc. Chủ động chống càn giữ thế bám trụ cho dân, liên tục gây tiếng nổ bên trong ấp chiến lược, tiếp tục phá rà. Các ấp khác phải đồng loạt tấn công, cầm chân địch cho ấp Bến Tượng hoàn thành việc phá ấp.

Đến cuối tháng 9/1964, ta quyết tâm dứt điểm phá banh ấp chiến lược Bến Tượng. Trong thời gian này, địch sử dụng lực lượng càn quét đánh vào nơi nhà dân mới về. Ta tổ chức đánh bật địch ra xa, làm cho chúng không thọc sâu vào trong được, nhưng đã có 4 người dân bị chết. Ta tổ chức khiêng xác lên đồn địch đấu tranh với khẩu hiệu “phải bồi thường nhân mạng”. Dựa vào đó ta tiếp tục đấu tranh, biến đau thương thành hành động cách mạng. Biến cái chết của 4 người dân thành nỗi niềm thương tiếc của nhiều người, là hồi kèn thúc giục cán bộ và đồng bào nhanh chóng tiến lên đánh dứt điểm ấp chiến lược.

Kết hợp đấu tranh bằng binh vận với súng cối từ ngoài căn cứ bắn cầm canh vào ấp, rải truyền đơn cảnh cáo, tranh thủ kêu gọi binh lính cùng với nhân dân đánh phá ấp chiến lược. Số dân trong ấp chỉ còn lại khoảng 40, 50 hộ. Còn đa số dân đã chuyển về xóm cũ làm ăn.

Như vậy, được sự chỉ đạo của khu, tỉnh và sự đóng góp của huyện cùng với sự tác động chung của chiến trường miền Đông, trong suốt 92 ngày đêm cán bộ, chiến sĩ cùng với quần chúng trong ấp chiến lược Bến Tượng đã kiên cường vật lộn với kẻ thù hung ác đến nay đã giành được thắng lợi. Quân địch tuy bị tổn thất khá nặng nề nhưng cuối cùng đành phải rút chạy. Về ta, hy sinh 2 cán bộ, 1 bị thương và 4 cơ sở quần chúng.

Thắng lợi rất cơ bản của ta là dân về đến đâu được Nông hội tổ chức thành hội viên nông, thanh, phụ nữ, tổ chức dân quân canh gác, đánh địch, sản xuất. Nơi nào có dân thì có du kích, ấp đội. Ta đã giải phóng cho 3500 dân, tổ chức bám trụ vững chắc, sản xuất và chiến đấu.

Trải qua 92 ngày đêm, cán bộ, chiến sĩ ta cùng với đồng bào Bến Tượng đã vật lộn với kẻ thù hung hãn tại ấp chiến lược kiểu mẫu này, có sự chỉ đạo của khu và tỉnh, sự đóng góp của huyện và của đồng bào trong huyện và sự tác động chung của chiến trường toàn khu ở Miền Đông đạt kết quả như sau :

- Trên 85 hộ gia đình trong ấp chiến lược Bến Tượng đã trở về xóm cũ và đi nơi khác, nhà cửa, tài sản của dân đã di chuyển về xóm cũ, một số nhà cửa của địch cũng bị dân phá và đem về xây dựng nhà cửa của mình. Qua phong trào đấu tranh này, tương quan lực lượng giữa ta và địch đã thay đổi hẳn, dân nổi dậy phá tan tàn ấp Bến Tượng, đã trở về làng cũ làm ăn sinh sống.

- Kẻ thù phải trả một giá rất đắt vì Ấp kiểu mẫu Bến Tượng của chúng ở miền Nam Việt Nam đã bị phá sản hoàn toàn. Quốc sách Ấp chiến lược đã thành công ở Mã Lai, nay bị thất bại ở Việt Nam.

- Lực lượng chính quyền và quân đội của chúng đã bị tổn thất khá nặng nề và cuối cùng phải rút chạy.

- Chiến đấu giành thắng lợi đã khó, nhưng giữ dân không để cho địch gom tách lại càng khó hơn, do đó Ban chỉ đạo có phương hướng tới là:

+ Ổn định nhà cửa, hầm trú ẩn cho người, gia súc cho dân mới về.

+ Tranh thủ lúc trời còn mưa, hướng dẫn nhân dân nhanh chóng trồng các loại hoa màu để giải quyết cái ăn.

+ củng cố và phát triển các đội du kích ấp, dân quân tự vệ, ban chỉ huy ấp đội, củng cố và xây ô, ấp chiến đấu để đánh giặc, giữ thế bám trụ vững chắc cho dân thực hiện khẩu hiệu "giặc đến thì đánh, giặc về thì sản xuất".

+ Tổ chức những tổ đoàn kết tương trợ, tổ vận động công trên cơ sở xây dựng mạnh tổ chức Nông, thanh, phụ.

+ Dân về tới đâu thì chi bộ xã phải bố trí cán bộ, Đảng viên trực tiếp tổ chức, lãnh đạo quần chúng đến đó. Huyện ủy đưa huyện ủy viên đến chỉ đạo trực tiếp. Riêng bộ đội địa phương cần ở lại một thời gian để trợ lực cho du kích và góp phần xây dựng phong trào nhân dân du kích chiến tranh.

+ Hình thành những tổ binh vận, những tổ đấu tranh chính trị để cùng với lực lượng vũ trang tại chỗ đánh địch.

+ Chọn lọc những người dân có thành tích xuất sắc trong đấu tranh phá ấp chiến lược để bồi dưỡng kết nạp vào Đoàn, vào Đảng. Khen thưởng những người có thành tích.

Như vậy, qua 92 ngày đêm đánh phá áp chiến lược Bến Tượng xã Lai Uyên, huyện Bến Cát tỉnh Bình Dương (5/1964 – 9/1964), đã khẳng định được rằng:

- Phá áp chiến lược Bến Tượng là chiến thắng của tư tưởng chỉ đạo đúng đắn của Khu ủy và Huyện ủy, là chiến thắng của tinh thần quyết tâm của Tỉnh ủy và Huyện ủy. Nhân dân và lực lượng vũ trang đã nêu cao tinh thần trách nhiệm, chấp nhận gian khổ hy sinh. Ban chỉ đạo, cán bộ, đảng viên, chiến sĩ, đặc biệt đa số quần chúng nhân dân đã biến căm thù thành hành động cách mạng nổi dậy phá banh áp chiến lược. Đây là yếu tố quyết định để giành thắng lợi cuối cùng và cùng với đồng bào cả nước nhân dân Bình Dương ra sức chiến đấu hết mình để giành độc lập dân tộc.

- Phá banh áp chiến lược Bến Tượng là áp kiểu mẫu cái gọi là "quốc sách" của địch ở miền Nam Việt Nam, đây là một kỳ công của quân và dân Bình Dương. Để giành thắng lợi chúng ta đã kết hợp chặt chẽ giữa lực lượng đông đảo của nhân dân và sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng. Ban chỉ đạo, cán bộ, đảng viên nhất trí cao, quyết tâm cao, mưu trí, sáng tạo.

+ Ta tiến hành nhiều bước, mỗi bước có yêu cầu, biện pháp cụ thể, thời gian, nhạy bén trước tình hình, kịp thời chuyển bước đưa phong trào lên, chủ động đánh cho địch trở tay không kịp. Phát động lòng căm thù của quần chúng nhân dân, dám đánh, biết đánh, biết thắng bằng 3 mũi giáp công. Cán bộ tại chỗ đã lượng được sức địch, đồng thời mưu trí, linh hoạt, biết tạo và chớp thời cơ. Ngoài ra ta còn khôn khéo sử dụng lực lượng và vũ khí của địch để đánh địch "gậy ông đập lưng ông".

Đây là bài học được kiểm nghiệm trong quá trình đánh, phá áp chiến lược Bến Tượng mà địch rêu rao là bất khả xâm phạm, vì đã 2 lần ta đánh vào đây bằng lực lượng vũ trang mạnh nhưng chưa giành được thắng lợi. Lần này bằng mạng lưới nhân dân du kích chiến tranh, với lực lượng vũ trang nhỏ, đánh nhỏ, gây tổn thất thường xuyên cho địch để làm đòn xeo hỗ trợ cho phong trào quần chúng bên trong nổi dậy phá banh áp chiến lược Bến Tượng.

+ Đánh đúng đối tượng kìm kẹp, diệt đúng đối tượng ác ôn, nợ máu trong áp chiến lược là đánh đúng chỗ hiểm yếu của địch vì nó là xương sống của áp chiến lược.

- Ta đã tạo được mâu thuẫn trong nội bộ địch là cách đánh đau, đánh hiểm, gây nghi kỵ lẫn nhau, thủ thế với nhau, tìm cách chém giết lẫn nhau chỉ huy ác ôn với binh lính, giữa binh lính với tề.

- Đồng thời nêu cao công tác binh vận, làm cho nguy quân, nguy quyền biết được chế độ ưu việt của cách mạng, thấy được sự nhôi nhét tư tưởng phản động trong binh lính nguy, dẫn tới phản chiến, binh biến, đảo rẽ ngũ. Đây là cách đánh địch hiệu

quả nhất, gây tổn thất nhiều nhưng không chết người có tác dụng lâu dài về chính trị đối với cách mạng.

- Đánh bằng 3 mũi giáp công tại chỗ của quần chúng, nhân dân trong áp chiến lược hình thành thế bào vây và tấn công thường xuyên, liên tục, đánh 3 mũi giáp công trong trận thế nhân dân du kích chiến tranh ở bên ngoài (kết hợp các loại lực lượng và vũ trang du kích ấp, tự vệ mật, du kích mật, du kích xã, bộ đội địa phương).

Hợp đồng chặt chẽ giữa đánh điểm và diện thành thế liên hoàn kìm chân, căng địch ra để đánh trên diện rộng. Cả điểm và diện cũng phải hợp đồng chặt chẽ ở trong và ngoài "Nội ngoại giáp công", ở đây ta bằng mọi cách kéo địch ra đánh bên ngoài công sự bằng các loại lực lượng vũ trang một cách chủ động, lừa địch lọt vào thế trận của ta, gây tổn thất cho địch, tạo cơ sở pháp lý cho quần chúng bên trong tấn công địch. Như vậy địch lọt vào 2 gọng kìm của ta: đi càn bên ngoài bị đánh, về hang ở cũng bị đánh. Cứ như vậy, mà đánh bồi, đánh nhồi, đánh liên tục làm cho khí thế quần chúng không ngừng được nâng lên, nổi dậy của quần chúng thêm rộng mạnh buộc địch phải dẫu hàng trước hành động cách mạng của quần chúng nhân dân, lượng người bung về xóm cũ ngày càng nhiều làm cho áp chiến lược dần dần teo nhỏ lại dẫn đến hoàn toàn bị phá sản.

Như vậy, với tinh thần yêu nước, yêu quê hương làng xóm một cách nồng nàn, nhân dân Bình Dương đã phá tan áp chiến lược kiểu mẫu Bến Tượng của địch ở huyện Bến Cát tỉnh Bình Dương. Phá ấp Bến Tượng là phá đi chiến lược kiểu mới mà Mỹ hùng áp đặt ở miền Nam, tạo thế tạo đà cho công cuộc kháng chiến chống Mỹ trên toàn chiến trường miền Nam Việt Nam. Góp phần tạo nên chiến thắng hào hùng của dân tộc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. *Tư liệu miền Nam – Việt Nam thông tấn xã.*
- [2]. *Tình hình, phương hướng và nhiệm vụ của công tác trước mắt của cách mạng miền Nam - Việt Nam thông tấn xã.*
- [3]. (2003), *Lịch sử Đảng bộ Bình Dương 1930 -1975*, NXB CT QG. Hà Nội.
- [4]. (2003), *Lịch sử Đảng Bộ Miền Đông lãnh đạo kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ (1945-1975)*, NXBCTQG. Hà Nội.
- [5]. (1993), *Miền Đông Nam Bộ kháng chiến 1945-1975 – NXBQĐND – Hà Nội.*

- [6]. Hồi ký 92 ngày phá khu ấp chiến lược kiểu mẫu Bến Tượng Bến Cát Bình Dương của Nguyễn Bá Niên lưu tại ban nghiên cứu lịch sử đảng Bình Dương.
- [7]. *Xúc tiến kế hoạch qui dân lập ấp chiến lược ở Bến Cát – Bình Dương – Trung tâm lưu trữ quốc gia II.*
- [8]. *Kế hoạch bình định tỉnh Bình Dương - Trung tâm lưu trữ quốc gia II.*
- [9]. *Tìm hiểu về quốc sách ấp chiến lược – Trần kim Tuyến – Trung tâm lưu trữ quốc gia II.*

Tóm tắt

Phong trào phá ấp chiến lược kiểu mẫu Bến tượng của quân và dân huyện Bến Cát tỉnh Bình Dương

Ấp chiến lược ở Bến Tượng, huyện Bến Cát, tỉnh Bình Dương được Mỹ-Diệm chọn làm kiểu mẫu thí điểm ở miền Đông Nam bộ. Sau khi thành công xây dựng, chúng sẽ triển khai rộng khắp miền Nam.

Dưới sự lãnh đạo của Trung ương Cục, Khu ủy miền Đông, tỉnh ủy Thủ Dầu Một chọn ấp chiến lược Bến Tượng làm điểm chống phá, quyết giành thắng lợi để tác động trong toàn miền Đông.

Abstract

The movement to destroy Ben Tuong strategic hamlet of army and people in Ben Cat, Binh Duong

Ben Tuong strategic hamlet in Ben Cat, Binh Duong was chosen as a testing model in the East Nam Bo region by American - Diem. If this model showed success, they would developed it all over the south.

Under the leadership of central committee for South Vietnam, Eastern Nam Bo Region Party Committee, Provincial committee of the Party of Thu Dau Mot chose Ben Tuong as a pilot site to destroy and attain the victory so that it would became the model for the whole East Nam Bo region.